

Grote schoonmaak in cadmium-tuinen eindelijk begonnen Zandhappers maken woestenij van tuinen in Budel-Dorplein

(Van een onzer verslaggevers)

BUDEL-DORPLEIN - De afgraving van de met cadmium vervulde tuinen in Budel-Dorplein is nu echt begonnen. Het gaat er al jarenlang over, maar de "zandhappers" hebben tot deze week moeten wachten, voordat zij hun verwoestend werk zonden doen.

Ruin vijftig siertuinen in Dorplein worden afgegraven. Prachtige en met veel zorg aangelegde tuinen veranderen in een kaal veldje. Alles gaat er uit. De eigenaren krijgen daarvoor een schadevergoeding. Sommige planten worden wel opgeslagen, maar de vraag is of ze overleven.

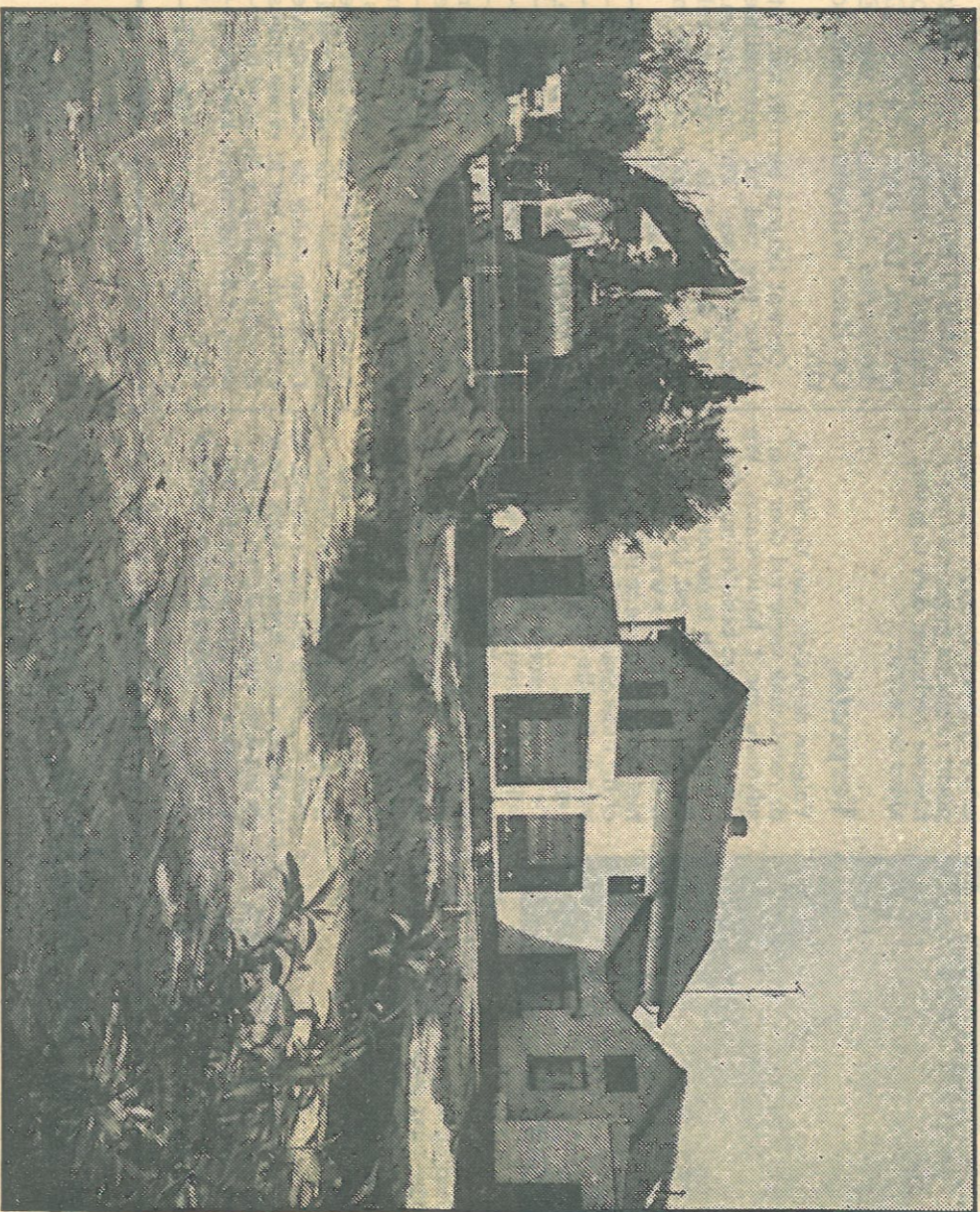
De afgraving van een klein stukje van Dorplein is ook het begin van een gigantische operatie om het cadmium uit de grond in de Kempen te halen. In Budel-Dorplein is de vervuiling het ergst, omdat hier de bron van de vervuiling, de zinkfabriek, staat. Bij de manier van zinkproductie, zoals die tot 1973 werd toegepast, kwam onder meer cadmium vrij en ook in het afvalproduct, de sintels, zat cadmium. Dat is op talloze plaatsen in de Kempen en ook in midden-Limburg te zien: daar waar wegen met assen van de zinkfabriek verhard zijn, groeit niets meer.

Naar Moerdijk

De afgegraven grond uit Dorplein wordt afgevoerd naar Moerdijk, waar de provincie een tijdelijke opslagplaats voor chemische afvalstoffen heeft ingericht. Het werk wordt uitgevoerd door aannemer Van Hees uit Tilburg. Dit bedrijf is het werkgegend voor een bedrag van drie miljoen gulden. Daarvoor moet de grond afgegraven en vervoerd worden en bovendien moet schone grond aangebracht worden. Deze eerste fase van schoonmaakoperatie duurt een klein half jaar.

De opslag en daarna het reinigen van de cadmiumgrond vergen een veel groter bedrag dan de kosten van de afgraving. Er is een bedrag van negentien miljoen beschikbaar voor het saneren van de eerste serie tuinen in Budel-Dorplein. Daarna moeten andere vervulde tuinen aangepakt worden en ook nog de sintelwegen. Voor de komende vier jaar is gedacht aan vijftig miljoen voor voor de schoonmaakoperatie.

De afgraving van de siertuinen in Budel-Dorplein gebeurt uiteindelijk op vrijwillige basis.

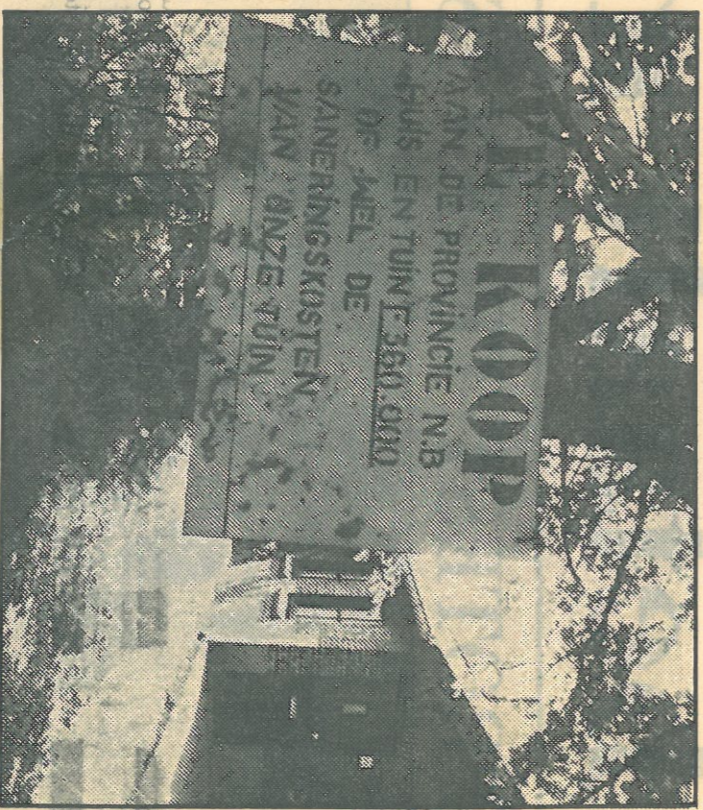

● Graafmachines zijn hun vernietigende werk begonnen.

Eerst waren bijna alle bewoners tegen de afgraving van hun tuinen. Later zijn de meesten bijgedraaid, zeker toen de taxatiebedragen bekend werden. Slechts een handjevol Dorpleinners heeft geweigerd hun tuin te laten saneren. Zij moeten met de provincie een overeenkomst aangaan waarin staat dat zij hun grond niet zullen gebruiken als moestuin.

De sintelwegen worden waarschijnlijk niet afgegraven, maar „ingepakt” in een soort schuim. Deze aanpak is goedkoper. Het „inpakken” voorkomt dat de cadmiumvervuiling zich niet verder uitbreidt.

De grootscheepse schoonmaak plaats de gemeente Budel voor grote financiële problemen. Volgens de Interimwet Bodemsanering moet de gemeente een bodembedrag plus tien procent van de kosten betalen. Het laatste woord is daarover nog niet gezegd, maar zoals de zaken er nu voor staan betekent de sanering voor Budel een aanslag van ongeveer vijf miljoen gulden, uitge-

● De Bulander die hier woont is het nog steeds niet helemaal eens met de sanering.

smeerd over een jaar of vijf. De burgers zijn al gewaarschuwd dat de plaatselijke belastingen omhoog moeten.

Foto: s Ton de Hond